

Marko
Juvan

**Iz cikla
Umivanje
obraza**

II. Z VRTOGLAVICO POD OBLAKI

JUŽNI OTOK ozračje je polno eksotičnih
klicev živali daril afriških princev
in že predsednikov tavajo hlastajo
prežijo plenijo iščejo hrano
nebo se giblje kot belo-sivo-črna zastava
v temnih dolinah pod golimi vrhovi spijo
ljudje z zavihanimi rokavi potijo se
predstave se jim lepijo na čute
kot tkanine na kožo okrog lesenih postelj sanj
stojijo svetniki v modrih kravatah
mrzlično si izmenjujejo značke
iz mesečine to oko strmi nanje kot totem
razmeščane želje spečih so polne eksotike
ko drug za drugim polzijo skozi luknjo v oblakih

NIKOLI nikoli vas ne dosežem s svojo teobaldsko
hojo poln sem vžigalic da sem že ves lesen
vse je olesenelo tudi stereofonija ptic
ki prši iz deževnih registrov na vseh

straneh že ti čivkajoči ostružki kamorkoli pogledam
 sami stvori trkajo se po lesenih prsih
 in spuščajo sadeže da prosto padajo
 nihče jih ne pobere ker so vsi zakoreninjeni
 vseeno je vseeno naj lesenim nikoli
 vas ne dosežem oblaki z dežjem ognjem in ledom

TOLAŽNIKI   saj te sploh ni na zemljevidu ena
 proti deset tisoč te ni poglej si
 kvečjemu v ustih starejših prijateljev
 bradatih smehljajev v tvidastih suknjičih
 nekaj te je za belim robom verza
 tisto kar je znotraj sploh nisi ti
 jezik se giblje kot se pač giblje in kakšen
 vrez je lahko verz proti deset tisočim
 in kaj je spoznavanje
                   bel puh regratovo seme
 ki lebdi nad iztekajočo se pomladjo

NAVDIHOVALCI   kaj čakaš vžgi se si upaš
 stopiti na grmado zaigraj
 na ognjeno klaviaturo z iglami
 za nohti izprašaj se do konca
 videl boš kako je misel naga
 kako sramežljivo te veže znotraj
 da ne razpadeš kako neskončno je hvaležna
 da si jo toliko časa razločeval od testene
 občosti in jo vzgajal in kako rada
 bo končno stopila iz tvojih zoglenelih
 ust in se po prstih izgubila
 nekje v visoki krošnji
 v skritih gnezdih navideznega

III. RAZISKOVANJE IMENA

KORESPONDENCA (posvečeno italijanskima plemkinjama Coraduzzi, ki sta si v 17. stoletju dopisovali v slovenščini)

meje so začrtane
v globino ust
domovina se je
vgreznila v hipotalamus

črke so prebegnile
iz slovarja osamitve

retorika je scvrknila
v duši krušenje kulture
arie imperij

pisava se negotovo steguje
v tkivo tujega
še mračnega jezika

GLAS (v spomin vsakodnevnega sprehajalca po königsberških ulicah)

ali slišiš ko hodiš kako nekje
močnejše od srčnega utripa ampak
bolj daleč od življenja tako da ne veš
kje toda nekje nekje med sloji celic

kako se širi in zabada pritiska
ti premika težišče ti izkuša ravnotežje
čaka da se povprek postaviš preži
na vsak spodrseljaj da se zarečeš

in ti predre prerešeta zavest
drobni cvetovi pojmov rdeči
curki prava eksplozija v sistemu
in potem izgine kot vedno
v eno izmed tistih strašnih svobod
preklinjaš kar moreš moraš

IV. OBRAZ, OBRAZA, OBRAZI

SVETLA PLEŠA,
OJ NA ČASU

nekoč je moj dedek
splezal
čisto na vrh kostanja
lepe pesmi pel
juhej
njive so bile plodne
žena se mu je čudila
otrok v trebuhu je pobrcal

potem je prišla vojna

zgubil se je v stepah
tajge so se zibale v vetru
strmel je v oči črne
v čerkezinjo na konju
najlepšo žensko
na svetu
prosil revolucionarje
za piroške

ne skrbi ga grob

pripoveduje
in po besedah
zleze
nazaj na svoj kostanj

MORILEC
V KOPALNICI

I.

dvignem dlani
voda mi steče čez obraz
ovalni balon
na vrvi
iz padajočih
kapljic

»voda od nekdanj
voda ki umivaš ki tečeš ki vračaš«

nesnaga se lušči
kot navlažen oplesk

pokaže se del skrite freske
 lahek postajam
 stojim na prstih v blatu oškropljen

»dlani besede
 ki mi odstirate ki mi dajete ta svetli prostor to začasnost«

potem zaslišim
 vrata se odprejo za mano
 nag
 na pol že čist
 na pol umazan
 se ne morem več ozreti
 v oči v zevajoči odprtini

zavrta se vame
 potihno brez krika
 mimogrede kot pred izložbo peska
 vse mi leti iz rok
 pobiram skrivam zbiram
 spet sestavljam si nanašam
 rdečica tenčica čez molk

grobno stopi
 v reko brez-obličnih obrazov
 ki teče skozme
 načenja in odnaša bregove
 slišim kako čez vse se dvigne
 njena razdražena površina

»malo malo
 toliko je treba da si za robom ko te ni«

zamajem se sesujem
 se v prah povrnem

rdečica
 krvava razglednica
 sončnega zahoda nad reko
 kar me je ostalo
 me je v rdečici

molčim
samo pogled se mi odpre nase
razsuto pokrajino

- II. iz uma prihaja molčanje
iz uma to vsaj vem
    čeprav so misli slaba zveza
    s skrivajočo se zavestjo
    slepe golobice ki ne najdejo golobnjaka
    brinovke

iz uma sem
v tem molku se mi oglašča um
    kako u vzplahutava
    kot veščča k luči
    kako se m utaplja
    kot kamen na dno reke

um prah!
um nož!
um stolp!

skozenj gledam
kot mačka skoz svoje
ozke oči v noč

(1983)